

Bibliografie:

1. JINGA, I., PETRESCU, A. Evaluarea performanțelor școlare. București: Ed. Delfin, 1996. 204 p. ISBN 978-571-632-5
2. MIHAIL, R., LIȚOIU, N., STOICA, A., Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori. București: Ed. Pro-Gnosis, 2001. 89 p. ISBN 978-296-752-6
3. POSTELNICU, C. Fundamente ale didacticii școlare. București: Ed. Aramis, 2000, ISBN 973-8866-45-X
4. RADU, I. T., Evaluarea în procesul didactic. București: E.D.P., 2001. 238 p. ISBN 973-35-1084-X
5. RADU, I.T., Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului: București: E.D.P., 2000, 72 p. ISBN 973-697-230-5;

DIRECȚII ȘI PERSPECTIVE DE UTILIZARE A METODEI PROIECTULUI PENTRU EVALUAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL EXTRAȘCOLAR

Oxana COROLEAC, profesor,

<https://orcid.org/0000-0003-3938-2678>

Centrul de Creație Tehnică, mun. Chișinău, Republica Moldova

CZU: 374.02:73

DOI: 10.46727/c.04-05-11-2022.p63-68

Rezumat. Acest articol prezintă câteva aspecte de utilizare a metodei proiectului pentru evaluarea rezultatelor învățării la orele cercului de „Educație plastică” în învățământul extrașcolar. Metoda proiectului este un model centrat pe elev, care include diferite forme de instruire, evaluare și participare activă a acestuia în procesul didactic. Metoda proiectului oferă un mediu bogat și semnificativ în care elevii dezvoltă abilități complexe interdisciplinare, care sunt esențiale pentru o funcționare eficientă în lumea modernă.

Cuvinte-cheie: produs final, evaluarea finală, autoevaluare, conexiunea dintre discipline, învățarea pe bază de proiect, abilități interdisciplinare, învățământul extrașcolar.

Argument: Metoda proiectului este o tehnică educativă bazată și orientată spre un anumit obiectiv. Învățarea prin proiecte stimulează imaginația copiilor și facilitează transferul achizițiilor învățării în viața de fiecare zi. Metoda proiectului presupune implicarea activă a copiilor pe tot parcursul activităților desfășurate, care se finalizează cu evaluare și un produs final. Evaluarea ne permite să colectăm, prelucrăm și interpretăm informațiile și rezultate pe care le obținem după realizarea proiectului educativ.

Activitățile extrașcolare vin în completarea procesului de învățământ și contribuie la descoperirea și dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor copiilor, la organizarea rațională și plăcută a unei părți semnificative din timpul lor liber.

Conținutul activităților extrașcolare nu este stabilit printr-un curriculum obligatoriu, ci ni se lasă libertatea deplină de a alege acele conținuturi, care sunt în perfectă concordanță cu interesele și dorințele copiilor. În acest mod, metoda proiectului este una din cele mai potrivite metode, care dezvoltă talentul, imaginația, stimulează responsabilitatea, inițiativa, capacitatea de decizie,

comunicarea, vocația copiilor, determinate de interesele lor, dorințele lor, cuprinzând cunoștințe din diverse domenii ale artei și științelor exacte.

Proiectele educaționale parcurg următoarele etape: inițiere, planificare, implementare, evaluare. Activitatea proiectului continuă pe parcursul a câteva luni sau pe parcursul anului. În etapa de evaluare elevii pot fi chestionați și își pot exprima părerile asupra modului de lucru, asupra rezultatelor. Copii își pot autoevalua propria muncă în cadrul proiectului.

Pentru cadrul didactic este foarte important să stabilească ce scopuri vrea să obțină prin implementarea proiectului. Activitățile trebuie să fie cu adevărat folositoare. Fondatorul proiectului (conducător de cerc) trebuie să se asigure că tema este interesantă, stimulează gândirea și implică suficient toți copiii în proces, le oferă șansa de a exersa abilități în situații de viață reală.

Participarea copiilor la proiectele educaționale reprezintă oportunitatea de a dezvolta competențe transdisciplinare și interdisciplinare: familiarizarea cu tradițiile, cultura, religia, preferințele gastronomice ale altor țări și lărgirea orizontului lor geografic.

Voi prezenta spre exemplificare proiectul internațional eTwinning „The Ugly Duckling is looking for friends” pe care l-am elaborat în anul 2018.

Obiectivele proiectului au fost:

- Să dezvolte activități de cercetare privind diversitatea rasei umane;
- Să accepte și să colaboreze pentru a depăși barierele geografice dintre țările europene;
- Să descopere specificul național al altor țări pentru a promova și respecta diferențele de limbă, naționalitate, religie și obiceiuri;
- Să dezvolte noi abilități de învățare prin utilizarea instrumentelor TIC și a instrumentelor eTwinning Live pe spațiul virtual eTwinning.

S-au folosit următoarele metode și procedee de lucru:

- Lucrul individual și în grup – copiii au realizat scurte prezentări despre echipă și țară și s-au prezentat prin colaje sau desene.
- Descoperirea, analiza - fiecare echipă și-a analizat obiectivele proiectului și a creat un logo care a fost ales prin concurs.
- Jocul de rol – partenerii au organizat o paradă de frumusețe. Fiecare echipă a inițiat o prezentare de modă pentru a promova rățușca națională și echipa.
- Învățare prin cooperare (colajul, scrapbook) - elevii au studiat biografia și poveștile lui Hans Christian Andersen, au colectat materiale în dosare comune, care au fost folosite pentru confecționarea cărții-scrapbook.
- Cluburi de lectură, cercetarea - fiecare echipă a organizat sesiuni de lectură, prin care elevii au fost motivați să citească sau să asculte poveștile lui Hans Christian Andersen despre incluziune.

- Aventură literară - echipele partenere și-au alcătuit, prin colaborare, continuarea poveștii „Rățușca cea Urâtă” a lui Hans Christian Andersen.

- Elaborarea produselor, ecranizarea textului literar – produsul final a fost prezentarea teatrului kamishibai comunității centrului de creație (părinți și alți elevi). Spectacolul a fost filmat și prezentat ca produs final.

- Evaluare sumativă, autoevaluare, interviul – la final copiii, părinții și profesorii și-a expus părerile prin interviu, anchete evaluative cu scopul însumării rezultatelor.

Rezultatul final, produsele finale ale proiectului reprezintă modalități prin care elevii pot să recunoască propria muncă și eforturile depuse în procesul activităților, talentul și străduința lor. Evaluarea finală mărește considerabil motivația elevilor și garantează succesul următorului proiect. Este important ca la final să se concluzioneze: ce anume trebuie îmbunătățit, cum se va obține un proiect de succes pe viitor.

Formele de evaluare în învățământul extrașcolar diferă de cel aplicat în învățământul formal. Evaluarea se efectuează prin următoarele: reprezentările scenice, expoziții, concursuri, prezentări publice, anchete evaluative și alte forme de evaluare conform specificului de profil a cercului. La domeniul educațional extrașcolar copilul, care frecventează cercurile, vine din propria inițiativă, interes, pasiune în timpul liber de care dispune, din acest motiv metoda învățării bazată pe proiect este eficientă pentru motivarea copiilor să participe la activități extrașcolare.

Voi prezenta spre exemplificare încă un proiect internațional „ECO pentru STEM în Moldova”. Acțiunile s-au integrat în activitatea cercului „Arte plastice” cu scopul de a oferi abilități orientate către știință, tehnologie, inginerie, creativitate și matematică.

Copiii au colaborat în echipe pentru a descoperi aparate și tehnici de zbor și pentru a învăța să construiască propriile mașinării care zboară. Prin activități bazate pe investigație și colaborare, cei mici au manifestat gândire critică și creativă.

Obiectivele acțiunilor tematice proiectului educațional „ECO pentru STEM în Moldova” au fost:

- Motivarea elevilor pentru învățarea științelor exacte prin activități STEAM;
- Creșterea interesului pentru învățare prin activități tip „învățare pe tot parcursul vieții”;
- Dezvoltarea gândirii critice și a creativității;
- Perfecționarea abilităților de lucru cu instrumente și ustensile;
- Potențarea abilităților sociale prin lucru în echipă.

Participarea copiilor în proiectul „ECO pentru STEM în Moldova” a permis stimularea ingeniozității și curiozității, a favorizat stabilirea unor relații libere de comunicare, a oferit ocazii

copilului de a lua singur decizii și de a-și dezvolta încrederea în sine, a realizat un feed-back pozitiv între conducător și colegii de cerc.

Copiii și-au dezvoltat capacitatea de a lucra în grup și spiritul de echipă, și-au cultivat responsabilitatea, și-au descoperit talentele individuale. Proiectul a format la elevi competențe care îi vor ajuta să reușească într-o societate în continuă schimbare.

Metoda proiectului este o armă puternică în arsenalul conducătorului de cerc. Puține metode de predare oferă șansa de a exersa abilități în situații de „viață reală”, presupun un proces creativ, dezvoltă competențe de comunicare, relații interpersonale, oportunități de utilizare a tehnologiei informaționale, formează deprinderi de a învăța cum să învețe, dezvoltă un șir de abilități importante de tip social.

Acestea sunt unele din abilitățile pe care cadrul didactic le poate evalua în timpul derulării și la sfârșitul proiectului:

- stilul de învățare al copiilor, cât și cum se implică;
- performanțele individuale;
- strategiile individuale și de grup în rezolvarea unor situații problemă;
- cuvinte și expresii noi însușite;
- implicarea directă în realizarea materialelor proiectului;
- capacitatea de a adresa întrebări și de a găsi răspunsuri la ele;
- impactul aplicațiilor practice asupra copiilor;
- capacitatea de înțelegere a noilor concepte, idei, noțiuni;
- modul de prezentare a produselor realizate;
- experiența de viață a copiilor legată de subiect;
- avantajele și dezavantajele proiectului;
- capacitatea copiilor de a formula ipoteze, de a propune soluții noi și originale;
- calitatea surselor de informare.

Fiecare proiect generează noi idei pentru proiectul următor, convinge copiii că misterul este unul nou, necunoscuta proiectului le creează situații concrete de investigare, dezbateri, prelucrare a informațiilor, valorizare a aptitudinilor.

Putem afirma că metoda proiectelor tematice este una dintre cele mai eficiente metode atât pentru copil, cât și pentru cadrul didactic, chiar dacă implică un studiu individual susținut, o pregătire meticuloasă și serioasă în privința documentării, o multitudine de materiale didactice, o imensă muncă de căutare a modalităților celor mai potrivite în stabilirea inventarului de activități.

Un colectiv de copii la care se aplică metoda proiectului este un colectiv „diferit” din punct de vedere psiho-social față de celelalte. Cuvântul „diferit” nu înseamnă ceva mai bun sau mai rău în

acest context, ci înseamnă mai bine pregătit pentru viață, ceea ce, pentru educația contemporană, ar trebui să fie o finalitate importantă.

Analizând realizarea proiectelor de către copii, am observat că aceștia:

- au fost încântați de munca în echipe și de colaborarea pentru rezolvarea sarcinilor;
- au avut posibilitatea să se afirme în funcție de abilitățile proprii în echipă;
- s-a manifestat o competiție între copii pentru realizarea produselor originale, complexe;
- au căutat diverse surse de rezolvare a problemelor;
- au fost evaluați în funcție de aportul adus în realizarea proiectului.

Învățarea bazată pe proiect este una dintre ideile pedagogice care capătă consistență deplină la nivelul practicilor pedagogice în ultima perioadă. Proiectul este o metodă interactivă de predare-învățare-evaluare care implică o micro-cercetare sau o investigare sistematică a unui subiect de interes pentru copii. Metoda proiectului presupune implicarea activă a copiilor pe tot parcursul activităților desfășurate, care se finalizează cu un produs final.

Metoda învățării bazată pe proiect este eficientă, productivă și interactivă în cadrul învățământului extrașcolar, duce la ridicarea calității și eficienței procesului educațional în cercurile *Centrului de creație*. Prin activitățile de proiect copiii își largesc orizontul de cunoștințe și le aprofundează pe cele deja dobândite, operează cu tehnici noi, au posibilitatea de a aplica elemente ale interdisciplinarității, găsesc surse de informare variate și le selectează în funcție de cerințe.

Metoda proiectului este o metodă activ-participativă, care încurajează plasarea copilului în situația de a explora și de a deveni independent, îmbină cunoștințele teoretice cu activitatea practică.

Bibliografie:

1. PREDA, V. Metoda proiectelor la vârstele timpurii. București: Educrales, nr.10, 2016, pp. 5-37. ISSN: 2285-8466
2. BALEA, L. Lucrările simpozionului „Metode inovative de predare-învățare-evaluare”, Buftea, 2020. 923p. ISBN 978-973-0-31282-9
3. GRAMA, F., PLETEA, M., Ghid pentru proiecte tematice: activități integrate pentru preșcolari (3-5 ani). București: Didactica Publishing House, 2008. 136 p. ISBN 978-973-88675-0-5
4. LUPU-GORIȚA, M., Interdisciplinaritatea – aspect inovator al sistemului de învățământ modern. Materialele Conferinței republicane a Cadrelor Didactice, 27-28 februarie 2021, Pedagogie în învățământul preșcolar și primar, volumul IV, pp.258-271. Chișinău: UST, 383 p. ISBN 978-9975-76-321-9
5. PARASCHIV, C., DUMITRAȘ, A., Metode interactive de predare-învățare în învățământul actual la nivel european. Metode interactive de predare-învățare-evaluare. Petroșani, pp. 108. 2019. 354p. ISBN 978-973-0-30779-5

ПРОЦЕССЫ ВНЕШНЕГО СУММАТИВНОГО ОЦЕНИВАНИЯ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА ПОЛИТИКУ ОЦЕНИВАНИЯ УЧЕБНЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ В МОЛДОВЕ

Анжела КУРАЧИЦКИ, доктор, конф., КГПУ им. И. Крянгэ, Молдова

<https://orcid.org/0000-0003-1895-4470>

CZU: 37.091.27

DOI: 10.46727/c.04-05-11-2022.p68-72

Abstract. The organization of the assessment process in Moldova is a priority in light of the country's focus on obtaining quality student learning outcomes that are comparable to other countries. Assessment, which determines the level of formation of students' competencies at the end of each stage of education in accordance with the assessment model developed and conducted by an external institution, is considered to be an external summative assessment. In order to improve the quality of assessment and education in Moldova, to obtain an objective picture of the results of schoolchildren's learning, in addition to national testing, international assessment programs are taken into account. Moldova's participation in the implementation of the International Assessment Program is aimed at obtaining relevant information on the state of education in the country; making comparisons of student performance internationally; identification of problems requiring study and discussion, and priority areas for the development of education.

Key-words: external summative assessment, national testing, international assessment program, quality of education.

Rezumat. Organizarea procesului de evaluare în Republica Moldova este o prioritate în lumina concentrării țării pe obținerea unor rezultate de învățare a studenților de calitate, care să fie comparabile cu indicatorii altor țări. Evaluarea, care determină nivelul de formare a competențelor elevilor, la finalul fiecărei etape de învățământ în conformitate cu modelul de evaluare elaborat și realizat de o instituție externă, este considerată a fi o evaluare sumativă externă. Pentru îmbunătățirea calității evaluării și educației în Republica Moldova, și pentru a obține o imagine obiectivă a rezultatelor învățării școlarelor, pe lângă testarea națională, sunt luate în considerare și programe internaționale de evaluare. Participarea Republicii Moldova la implementarea Programului Internațional de Evaluare are ca scop obținerea de informații relevante despre starea educației din țară; realizarea de comparații între performanța elevilor la nivel internațional; identificarea problemelor care necesită studiu și discuții, precum și domeniilor prioritare pentru dezvoltarea educației.

Cuvinte-cheie: evaluare sumativă externă, testare națională, program internațional de evaluare, calitatea educației.

Организация процесса оценивания в Молдове имеет приоритетное значение в свете ориентации страны на получение качественных результатов обученности учащихся, соотносимых с показателями других стран.

Оценивание, определяющее уровень сформированности компетенций учащихся при завершении ступеней обучения (начальной, гимназической, лицейской) в соответствии с моделью оценивания, разрабатываемой и проводимой внешним, по отношению к школе, учреждением, принято считать внешним суммативным оцениванием.

Модель внешнего суммативного оценивания в Молдове разрабатывается Министерством Образования и Исследований, Национальным агентством по куррикулуму и оценке, а также является предметом рассмотрения международных организаций, которые привлекают Молдову в качестве страны-участницы в проекты оценивания результатов учащихся.